

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ПЛАН-ПРОСПЕКТ

дисертаційного дослідження:

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТІВ ТА ГІБРИДІВ
СОНЯШНИКА НА ЗАСЕЛЕНІСТЬ ШКІДНИКАМИ ЗА РІЗНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО
ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин

Аспірант
Керівник

Стецюк Олександр Григорович
Лікар Я.О.

Київ 2022 р.

Актуальність теми.

На сьогоднішній день соняшник є однією з найприбутковіших сільськогосподарських культур України. Саме тому спостерігаємо високу насиченість сівозмін цією культурою у всіх областях країни. Нехтування технологіями підготовки ґрунту, посіву, догляду за посівами призводять до накопичення в полях, особливо там, де немає сівозміни, великої кількості збудників хвороб, шкідників та шкідливої рослинності.

Площі які засіваються соняшником в Україні з кожним роком набувають все більших розмірів. Ціль роботи це вивчення технології захисту соняшника в залежності від сортів та гібридів в Правобережному Лісостепу України, аналіз впливу системи захисту на чисельність шкідників у посівах. Одним із шляхів вирішення це встановлення видового складу шкідників соняшника, їх біологічні особливості та шляхи регулювання їх чисельності із зменшенням пестицидного навантаження.

Мета. Метою дослідження є вивчення присутніх комах-фітофагів їхніх біологічних та екологічних особливостей для розробки ефективних методів регуляції їх чисельності.

Завдання:

1. Аналіз існуючих літературних надбань, наявної наукової та практичної літератури
2. Описати природно-кліматичні умови центрального лісостепу України за наявними метеорологічними даними, за даними держстату щодо родючості ґрунтів, буде проаналізовано зміни у погодних умовах, описано рівні впливу та наслідки.
3. Встановлення видового складу шкідників соняшника їх біологічні особливості
4. Вивчення технології захисту соняшника та його попередника, виявлення імовірних факторів впливу в технології захисту на чисельність фітофагів.
5. Побудувати модель змін рівнів заселеності шкідниками посівів соняшника за використання різних технологій хімічного захисту.
6. Виявити шляхи регулювання чисельності шкідників із зменшенням пестицидного навантаження.

Об'єктом досліджень.

Популяційні процеси комах-фітофагів у агроценозі сортів та гібридів соняшника.

Предмет досліджень.

Встановлення видового складу шкідників соняшника їх біологічні особливості та шляхи регулювання їх чисельності із зменшенням пестицидного навантаження.

Методи досліджень.

Методика проведення дослідів – дисперсійна, із застосуванням персонального комп'ютера. У розділі буде описано три методики, виділено переваги та недоліки та обрано дисперсійну. Буде описано агротехніку, вказано, що у дослідях застосовувалася зональна технологія вирощування соняшника.

Практичне значення одержаних результатів.

У рамках даного розділу, в агрономічному відношенні будуть описані особливо важливі показники, що становлять групу так званих господарсько-цінних ознак, що визначають придатність даного сорту чи гібриду для конкретного аграрного регіону – це показники зростання та розвитку за умови заселеності посівів фіто-фагами. У цьому дослідженні будуть отримані шляхи регулювання їх чисельності із зменшенням пестицидного навантаження.

Структура дисертації.

Сформульовані мета і завдання визначили структуру дисертації, яка міститиме розділи: вступ, шість розділів з підрозділами, висновки, рекомендації виробництву, списку використаної літератури

ЗМІСТ

ВСТУП

1. АГРОБІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОЦЕНОЗІВ СОНЯШНИКА ПРИ ОБРОБЛЮВАННІ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

- 1.1. Особливості морфобіології рослин соняшника в умовах центрального лісостепу України
- 1.2. Реалізація потенціалу продуктивності різних сортів та гібридів соняшника в умовах центрального лісостепу України
- 1.3. Вплив шкідників на продуктивність агроценозів соняшника
- 1.4. Ефективність застосування системи захисту при обробітку соняшника

2. ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНІ УМОВА РАЙОНУ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 2.1. Характеристика клімату зони
- 2.2. Показники родючості ґрунту
- 2.3. Особливості погодних умов 2017-2022 років

3. СХЕМА ДОСЛІДІВ, МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ, ХАРАКТЕРИСТИКА ВИРОБНИХ СОРТІВ І ГІБРИДІВ ТА АГРОТЕХНІКА СОНЯШНИКА

- 3.1. Схеми дослідів та методика досліджень
- 3.2. Агротехніка на дослідних посівах
- 3.3. Характеристика сортів та гібридів соняшника
- 3.4. Виявлення та вивчення видового складу шкідників

4. ФОТОСИНТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ І ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

- 4.1. Настання та проходження основних фаз росту та розвитку рослин соняшника
 - 4.2. Динаміка росту рослин соняшника у висоту
 - 4.3. Особливості формування площі листя у посівах сортів та гібридів соняшнику
 - 4.4. Динаміка формування надземної біомаси посівами різних сортів та гібридів соняшнику
 - 4.5. Показники фотосинтетичної діяльності рослин у посівах сортів та гібридів соняшнику
 - 4.6. Порівняльна оцінка продуктивності сортів та гібридів соняшника
- Висновки до розділу

5. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ ТА ПОПЕРЕДНИКА НА ЗАСЕЛЕНІСТЬ СОНЯШНИКА ШКІДНИКАМИ ПРИ ОБРОБЛЮВАННІ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

- 5.1. Особливості розвитку рослин у агроценозах соняшника при різних схемах посіву

5.2. Вплив попередника та застосованої системи захисту на присутність шкідників в культурних посівах.

5.3. Вплив схеми посіву на біометричні показники агроценозів соняшнику

5.4. Вплив економічного порогу шкідливості фіто-фагів в агроценозів соняшнику

5.5. Елементи продуктивності агроценозів соняшнику при заселеності різними видами фіто-фагів на одиниці площі

6. БІОЕНЕРГЕТИЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКА.

6.1. Показники енергетичної оцінки рекомендованих прийомів обробітку соняшника

6.2. Показники економічної ефективності рекомендованих прийомів вирощування соняшника

6.3. Ефективність вирощування сортів та гібридів соняшнику при зменшенні пестицидного навантаження

ВИСНОВОК

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ